

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

30
ΕΤΗΡΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
(ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ) Β' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σάββατο 9 Απριλίου 2022

Α. Διδαγμένο κείμενο:

Α' απόσπασμα

Ἄτε δὴ οὖν οὐ πάνυ τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα· λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅ,τι χρῆσαιτο. Ἀποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν νομὴν, καὶ ὄρα τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄστρωτον καὶ ἄοπλον· ἤδη δὲ καὶ ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα παρῆν, ἐν ἣ ἔδει καὶ ἄνθρωπον ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς. Απορία οὖν σχόμενος ὁ Προμηθεύς, ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὕροι, κλέπτει Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν πυρί - ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ἢ χρησίμην γενέσθαι - καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. Τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτη ἔσχεν, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Δίῳ. Τῷ δὲ Προμηθεῖ εἰς μὲν τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἴκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει εἰσελθεῖν, - πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ φοβεραὶ ἦσαν - εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἡφαίστου οἶκημα τὸ κοινόν, ἐν ᾧ ἐφιλοτεχνεῖτην, λαθῶν εἰσέρχεται, καὶ κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην τὴν τοῦ Ἡφαίστου καὶ τὴν ἄλλην τὴν τῆς Ἀθηνᾶς δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ βίου γίγνεται, Προμηθεῖα δὲ δι' Ἐπιμηθεῖα ὕστερον, ἥπερ λέγεται, κλοπῆς δίκη μετῆλθεν.

Β' απόσπασμα

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος θείας μετέσχε μοίρας, πρῶτον μὲν διὰ τὴν τοῦ θεοῦ συγγένειαν ζῶων μόνον θεοῦς ἐνόμισεν, καὶ ἐπεχείρει βωμούς τε ἰδρῦεσθαι καὶ ἀγάλματα θεῶν· ἔπειτα φωνὴν καὶ ὀνόματα ταχὺ διηρθρώσατο τῇ τέχνῃ, καὶ οἰκῆσεις καὶ ἐσθῆτας καὶ ὑποδέσεις καὶ στρωμνάς καὶ τὰς ἐκ γῆς τροφὰς ἠύρετο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.α) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις με τις λέξεις **Σωστό** ή **Λάθος** με βάση το αρχαίο κείμενο:

1. Ο Επιμηθέας σκόπιμα αφήνει τον άνθρωπο χωρίς εφόδια.
2. Ο Προμηθέας επιθεώρησε τη διανομή του αδερφού του.
3. Ο Δίας κατείχε την πολιτική τέχνη.
4. Μετά την παρέμβαση του Προμηθέα ο άνθρωπος αποκτά αφθονία αγαθών.
5. Ο Προμηθέας και ο Επιμηθέας τιμωρήθηκαν σκληρά από τους θεούς για τις πράξεις τους.

Μονάδες 5

β) Για κάθε μία από τις παραπάνω απαντήσεις να γράψετε το κομμάτι του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνει.

Μονάδες 5

B1. Ποια ήταν τα δώρα του Προμηθέα για τον άνθρωπο και ποια αξία είχαν γι' αυτόν;

Μονάδες 10

B2. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης **A** με τα στοιχεία της στήλης **B** (κάθε στοιχείο της A στήλης αντιστοιχεί σε ένα και μόνο στοιχείο της στήλης B):

A	B
1. Ο Διονύσιος Β'	α. απάλλαξε τον σικελικό ελληνισμό από την απειλή των Καρχηδονίων.
2. Ο Ευκλείδης	β. ήταν θεός του Πλάτωνα.
3. Ο Αρίστωνας	γ. ήταν ανιψιός του Πλάτωνα.
4. Ο Σπεύσιππος	δ. είχε εμφύλια διαμάχη με Δίωνα.
5. Ο Διονύσιος Α'	ε. ήταν φιλόσοφος που ζούσε στα Μέγαρα.
6. Ο Χαρμίδης	στ. ήταν γιος του Αριστοκλή, πατέρα του Πλάτωνα.
7. Το 361 π.Χ.	ζ. Θρύλλοι θέλουν τον Πλάτωνα να έχει ταξιδέψει εκεί.
8. Το 367 π.Χ.	η. Εκεί που κινδύνεψε ο Πλάτωνας να πουληθεί ως δούλος.
9. Αίγυπτος	θ. γίνεται τύραννος των Συρακουσών ο Διονύσιος Β'.
10. Αίγινα	ι. πραγματοποιήθηκε το τρίτο ταξίδι στη Σικελία.

Μονάδες 10

B3. Να βρείτε στο κείμενο λέξεις με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις: νόμος, φωτεινός, λάθος, ένδεια, σχέση, τεχνικός, εισιτήριο, μοιραίος, υπόγειος, δόση.

Μονάδες 10

B4. Λαμβάνοντας υπόψη τους παρακάτω στίχους του Ευριπίδη και το β' απόσπασμα από το μύθο του Πρωταγόρα, να συγκρίνετε την εξέλιξη του ανθρώπου, αναφέροντας κοινά στοιχεία και διαφορές με τη διήγηση του Πρωταγόρα.

Ευριπίδου, Ικέτιδες, στ. 201-213

Δοξάζω τον θεό που από τη ζώωδη σύγχυση οδήγησε τη ζωή μας στην τάξη, εμφυτεύοντας σε εμάς πρώτα απ' όλα τη νοημοσύνη, έπειτα δίνοντάς μας τη γλώσσα για να είναι ο αγγελιαφόρος του λόγου, έτσι ώστε να μπορεί να διακρίνει τις λέξεις, και καρπούς για να μας τρέφουν και βροχή από τον ουρανό για τα φυτά, για να αυξάνονται οι καρποί της γης και να έχουμε να πίνουμε. Επίσης, τρόπους προστασίας από το κρύο του χειμώνα, για να αποφεύγουμε την ψύχρα του ουρανού, και θαλασσινά ταξίδια για να ανταλλάσσουμε με άλλους, ό,τι λείπει από τη χώρα μας. Και αυτά που μένουν κρυμμένα, και δεν μπορούμε να τα διακρίνουμε με σαφήνεια, οι μάντεις μάς τα φανερώνουν εξετάζοντας τη φωτιά και τις πτυχές από τα εντόσθια, καθώς και από το πέταγμα των πτηνών.

Μονάδες 10

Γ. Αδίδακτο κείμενο:

Ξενοφῶν, Κύρου Παιδεία §§1.2.6 – 1.2.6-7

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1910, ανατ. 1970)

Στο έργο αυτό ο Ξενοφών αναφέρεται στην προσωπικότητα και τον βίο του βασιλιά των Περσών Κύρου του Β' του Μεγάλου. Αφού εξέφρασε τον θαυμασμό του στο εισαγωγικό κεφάλαιο, ο Ξενοφών ανέτρεξε στα πρώτα χρόνια της ζωής του Κύρου. Έτσι του δόθηκε η ευκαιρία να περιγράψει το εκπαιδευτικό σύστημα των Περσών.

Οί μὲν δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθάνοντες

δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται ὥσπερ παρ' ἡμῖν ὅτι γράμματα

μαθησόμενοι. οἱ δ' ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας

δικάζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους ὥσπερ ἀνδράσιν

ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ

ἄλλων οἴων δὴ εἰκός. οὗς δ' ἂν γνῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται.

κολάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικάζουσι δὲ καὶ

ἐγκλήματος οὗ ἔνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ

ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ ὃν ἂν γνῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ

ἀποδιδόντα δέ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἴονται γὰρ τοὺς ἀχαρίστους καὶ

περὶ θεοῦς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους.

ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντίᾳ· καὶ γὰρ αὕτη μεγίστη

δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχροῦ ἡγεμών.

Λεξιλόγιο:

καὶ ἄλλων οἴων δὴ εἰκός: καὶ ἄλλα που εἶναι φυσικό να συμβαίνουν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Οί μὲν δὴ παῖδες ... ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι».

Μονάδες 20

Γ2. Σε ποιο άλλο αδίκημα εκτός από τα συνήθη αναφέρεται ο συγγραφέας και γιατί θεωρείται ότι είναι πολύ σοβαρό παρά το γεγονός ότι οι άνθρωποι δεν καταφεύγουν γι' αυτό στα δικαστήρια;

Μονάδες 10

Γ3. α) οί παῖδες, γράμμα, οί ἄρχοντες, παισι, ἐγκλήματος, ἡγεμών: Να γραφούν στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού.

(μονάδες 3)

μεγίστη, αἰσχρά: Να γραφούν οι τρεις βαθμοί των επιθέτων στη γενική ενικού του αρσενικού γένους.

(μονάδες 2)

Μονάδες 5

β) Να αντικατασταθούν εγκλιτικά τα ακόλουθα ρήματα: γίγνεται, τιμωροῦνται, κολάζουσι.

(μονάδες 3)

εὐρίσκωσι: Να γραφεί το β' ενικό του Αορίστου β' σε όλες τις εκγλίσεις.

(μονάδες 2)

Μονάδες 5

Γ4. α) Να προσδιορίσετε την κυριότερη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου.

μανθάνοντες: είναι ..... στο.....

δικάζοντες: είναι ..... στο .....

τούτων: είναι ..... στο .....

ἀλλήλους: είναι ..... στο .....

Ἔπεσθαι: είναι ..... στο .....

ἡγεμών: είναι ..... στο .....

(μονάδες 6)

β) Να γράψετε το υποκείμενο του ρήματος «Γίγνεται ...». Να προσδιορίσετε το είδος της σύνταξης.

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

Καλή επιτυχία!!!